

[Justitsministeren.]

tion, således at man derigennem klart understregede deres folkeretsstridige og som sådanne straffbare karakter.

I konventionens tekst er der lagt megen vægt på at give en beskrivelse af forudsætnin-
gerne for at straffe for folkedrab, nemlig gennem opregningen i artikel II og III af forskellige handlingstyper, men det må fremhæves, at konventionen efter sin ordlyd også medfører en forpligtelse til at træffe foranstaltninger mod folkedrab på et stadium, hvor endnu ingen folkedrabshandling er begået, altså en pligt til at forebygge, at disse handlinger bliver mulige. Disse hovedlinier i konventionen, pligten til at forebygge og straffe folkedrab, fremhæves i konventionens artikel I.

Idet jeg med hensyn til enkelthederne i konventionen henviser til bemærkningerne, skal jeg om konventionens indhold blot fremhæve følgende.

Artikel II giver en definition af begrebet folkedrab, idet der dels anføres, hvilke menneskegrupper konventionen skal beskytte, dels opregnes, hvilke handlinger overfor sådanne menneskegrupper der kan betegnes som folkedrab. Man har bestemt sig til at medtage nationale, etnologiske, racemæssige og religiøse grupper, hvorimod politiske grupper falder udenfor konventionens område. Der vil antagelig ofte være en nær sammenhæng mellem nationale og etnologiske kriterier, men det vil dog ikke altid være tilfældet. Som nævnt i bemærkningerne fandt man det derfor hensigtsmæssigt særskilt at fremhæve de etnologiske menneskegrupper, således at konventionen beskytter en gruppe, der, uden at føle en tilknytning til en anden nation, har et tydeligt særpræg i sin kulturelle oprindelse. De handlinger, der kriminaliseres, er handlinger, der tilsigter hel eller delvis ødelæggelse af en sådan menneskegruppe, selvom der ikke er tale om egentlige drabs-handlinger. Jeg henviser herom til bemærkningerne til artikel II, hvoraf det fremgår, at den endelige afgrænsning er foretaget under udelukkelse af det såkaldte kulturelle folkedrab, således at vægten er lagt på handlinger, der mere direkte tilsigter gruppens ødelæggelse ved fysiske midler, ved at hindre børnefødsler og ved tvangsflytning af børn.

Artikel IV pålægger de kontraherende lande pligt til at straffe de i konventionen beskrevne handlinger, og ratifikation af konventionen medfører således pligt for Danmark til at iværksætte strafforfølgning

mod personer, der på dansk område gør sig skyldige i de straffbare handlinger. Denne strafforfølgning må ske i henhold til den nationale lovgivning, og i artikel V påtager de kontraherende lande sig da også at drage omsorg for, at fornøden hjemmel for sådan strafforfølgning er tilstede. Som det er fremhævet i bemærkningerne, vil de straffbare forhold efter justitsministeriets skøn være omfattet af en række forbrydelsesbegreber i straffeloven af 1930, manddrab, legemskrænkelser, frihedsberøvelse etc. Det vil dog i tilfælde af konventionens ratifikation blive overvejet, om der bør gives en særlig lov, som beskriver de straffbare handlinger i direkte tilslutning til konventionsteksten.

Som det fremgår af artikel IV, kan der, som allerede sagt, ved international overenskomst tænkes etableret en mellemfolkelig kriminalret, således at muligheden for strafforfølgning ved en sådan domstol står åben ved siden af adgangen til strafforfølgning i de enkelte lande. Overvejelser om oprettelsen af en sådan international kriminalret er i gang indenfor De Forenede Nationer og skal i august i år drøftes i et udvalg, i hvilket bl. a. Danmark er indvalgt som medlem.

Hvor der opstår tvistighed mellem konventionsparter vedrørende spørgsmål om en stats ansvar for folkedrab, er afgørelsen af denne tvistighed ved artikel IX henlagt til den mellemfolkelige domstol i Haag, når den ene part anmoder derom. Derimod er det ikke lykkedes at gennemføre en regel, der hjemler en international domstol adgang til at pålægge en stat ansvar for folkedrab.

Overfor den nævnte artikel IX har 4 østeuropæiske lande, Bulgarien, Tjzekoslovakiet, Polen og Rumænien taget forbehold ved deres ratifikation af konventionen. Sovjetunionen, der endnu ikke har ratificeret konventionen, har ved underskriften af konventionen taget tilsvarende forbehold. Disse lande agter altså ikke at underkaste sig reglen om, at deres modpart i en af de i artiklen nævnte tvistigheder, f. eks. om fortolkningen af en bestemmelse i konventionen, kan indbringe denne strid for den mellemfolkelige domstol. De samme stater har ved deres forbehold overfor artikel XII tilkendegivet, at konventionen efter deres opfattelse eo ipso må omfatte de under en konventionsstat hørende områder, for hvis udenrigsforhold den pågældende stat er ansvarlig. De Forenede Nationer har foranlediget, at spørgsmålet om den folkeretlige bedømmelse af sådanne forhold undersøges. Efter udenrigsministeriets og justits-